

Dosarul nr. 2ra-77/23
2-21079054-01-2ra-19012023

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – V. Gîrleanu
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Panov, M. Anton, O. Cojocar

DECIZIE

27 martie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Stela Procopciuc
Mariana Ursachi
Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de Liubovi Rusnac-Șubernetchi, reprezentată de avocatul Sergiu Cicati,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Liubovi Rusnac-Șubernetchi împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Savtels” cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație, obligarea furnizării copiei actului solicitat, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Savtels”, reprezentată de avocatul Igor Selchin, s-a casat parțial hotărârea din 24 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis în partea casată o hotărâre nouă prin care s-a respins acțiunea depusă de Liubovi Rusnac-Șubernetchi,

c o n s t a t ă:

La 24 mai 2021, Liubovi Rusnac-Șubernetchi și reprezentantul acesteia, avocatul Sergiu Cicati, au depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Savtels” (în continuare SRL „Savtels”) cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație, obligarea furnizării copiei actului solicitat, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată (f. d. 4-7).

În motivarea acțiunii au invocat că Liubovi Rusnac-Șubernetchi este asociat cu cota de participare de 12,5% din capitalul social al SRL „Savtels”.

La 25 februarie 2021, avocatul Sergiu Cicati, acționând în numele Liubovi Rusnac-Șubernetchi, a depus la SRL „Savtels” cererea nr. 9/2021 prin care a solicitat furnizarea copiei certificate a Regulamentului de uz intern cu privire la secretul comercial.

La 17 martie 2021, avocatul Sergiu Cicati a recepționat scrisoarea cu nr. 24 din 15 martie 2021, prin care administratorul SRL „Savtels”, Leonid Prodius, a refuzat furnizarea copiei actului solicitat, din motiv că cererea a fost depusă de o persoană neîmputernicită.

La 19 aprilie 2021, Liubovi Rusnac-Șubernetchi a expediat în adresa SRL „Savtels”, prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei”, cerere repetată, recepționată la 20 aprilie 2021, prin care a solicitat furnizarea copiei certificate a Regulamentului de uz intern cu privire la secretul comercial al SRL „Savtels”.

Deși, potrivit avizului de recepție a trimiterii poștale, SRL „Savtels” a recepționat la 20 aprilie 2021 cererea repetată privind furnizarea informației, până la depunerea cererii de chemare în judecată așa și nu a primit copia certificată a Regulamentului de uz intern cu privire la secretul comercial al SRL „Savtels”.

În opinia reclamantei, conducerea SRL „Savtels”, i-a încălcat dreptul, în calitate sa de asociat al SRL „Savtels”, de acces la informația legată de activitatea societății, fapt ce contravine art. 254 din Codul civil, art. 43 din Legea privind societățile cu răspundere limitată nr.135/2007 și statutului SRL „Savtels”.

Or, dreptul la acces la informație privind activitatea/starea economico-financiară a SRL „Savtels” constituie un instrument fundamental al asociatului pentru identificarea abuzurilor, greșelilor de administrare sau a corupției și pentru punerea în aplicare a drepturilor sale.

Dreptul la informație nu presupune doar posibilitatea neîngrădită a reclamantei de a solicita informația necesară, dar și obligația SRL „Savtels” de a furniza informația solicitată, fapt ce presupune existența unor mecanisme pentru gestionarea solicitărilor și limitele de timp pentru oferirea răspunsurilor la aceste solicitări.

Reclamanta a notat că, la SRL „Savtels” lipsește un mecanism transparent și eficient de furnizare a informației, care pune la îndoiala funcționalitatea acesteia în condițiile legii.

Deopotrivă, reclamanta a indicat că, prin fapta sa iresponsabilă, SRL „Savtels” i-a cauzat un prejudiciu moral, care s-a exprimat prin suferințe psihice în urma neprezentării actului juridic, care este important pentru dânsa, deoarece actul solicitat reglementează activitatea SRL „Savtels” pe întrebările legate de furnizarea informației ce constituie secretul comercial.

La fel, reclamanta a relevat că, în rezultatul nefurnizării informației, a suportat suferințele fizice și psihice, având în vedere că este pensionară este încadrată în grad de dizabilitate.

În drept, reclamanta Liubovi Rusnac-Șubernetchi și reprezentantul acesteia, avocatul Sergiu Cicati și-a întemeiat pretențiile în temeiul art. 9, 15, 19, 254, 774, 776, 858, 1998, 2036, 2037 din Codul civil, art.4-6, 33, 56, 60, 75, 81, 166-168, 247 din Codul de procedură civilă.

Reclamanta Liubovi Rusnac-Șubernetchi și reprezentantul acesteia, avocatul Sergiu Cicati, au solicitat constatarea încălcării de către SRL „Savtels” a dreptului reclamantei la accesul la informația solicitată prin cererea din 16 aprilie 2021, obligarea SRL „Savtels” să furnizeze lui Liubovi Rusnac-Șubernetchi copia certificată a Regulamentului de uz intern cu privire la secretul comercial al

SRL „Savtels”, încasarea din contul SRL „Savtels” în beneficiul lui Liubovi Rusnac-Șubernetchi suma de 1 500 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 24 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Liubovi Rusnac-Șubernetchi.

S-a obligat SRL „Savtels” să furnizeze reclamantei Liubovi Rusnac-Șubernetchi copia certificată a Regulamentului cu privire la secretul comercial al SRL „Savtels”.

S-a încasat de la SRL „Savtels” în beneficiul reclamantei Liubovi Rusnac-Șubernetchi suma de 3 100 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată, compuse din taxa de stat în cuantum de 100 de lei și cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 3 000 de lei.

În rest, cererea de chemare în judecată s-a respins ca fiind neîntemeiată (f.d. 65, 72-79).

La 14 martie 2022, în interiorul termenului prevăzut la art. 362 din Codul de procedură civilă, SRL „Savtels”, reprezentată de avocatul Igor Selchin, a declarat apel, iar la 16 iunie 2022 a declarat apel suplimentar împotriva hotărârii din 24 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 68-69, 88-93).

Prin decizia din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de SRL „Savtels”, reprezentată de avocatul Igor Selchin.

S-a casat parțial hotărârea din 24 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea obligării SRL „Savtels” de a furniza lui Liubovi Rusnac-Șubernetchi copia actului solicitat și în partea compensării cheltuielilor de judecată, și s-a emis o hotărâre nouă, prin care:

S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Liubovi Rusnac-Șubernetchi împotriva SRL „Savtels” cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație, obligarea furnizării copieii actului solicitat, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a încasat din contul lui Liubovi Rusnac-Șubernetchi în beneficiul SRL „Savtels” suma de 75 de lei cu titlu de compensare a taxei de stat achitată în instanța de apel (f.d. 109, 110-120).

La 20 decembrie 2022, Liubovi Rusnac-Șubernetchi, reprezentată de avocatul Sergiu Cicati, a declarat recurs împotriva deciziei din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a deciziei recurate și menținerea hotărârii din 24 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 128-130).

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a aplicat eronat prevederile art. 44 alin. (4) din Legea privind societățile cu răspundere limitată nr. 135/2007, care prevede că prin actul de constituire sau regulamentele societății se poate reglementa modul și volumul dezvăluirii informației către asociați, ținând cont de nevoia de transparență a activității față de asociat, precum și de nevoia de a proteja informația confidențială, secretul comercial, datele cu caracter personal și alte interese legitime.

În opinia recurente, instanța de apel a interpretat eronat norma art. 44 alin. (4) din Legea nr. 135/2007, or, însuși Regulamentul privind secretul comercial al SRL „Savtels” nu poate constitui secret comercial, deoarece reprezintă un act normativ intern, care reglementează modul și volumul dezvăluirii informației care constituie secret comercial, către asociații săi sau persoanele terțe. Fără a avea liber acces la regulamentul care stabilește modul și volumul dezvăluirii datelor cu secret comercial, asociații nu pot să realizeze dreptul de a cunoaște care date sau acte interne ale societății constituie secret comercial.

De asemenea, recurenta a menționat că, prin prisma art. 2047 alin. (3) din Codul civil, Regulamentul privind secretul comercial al SRL „Savtels” nu reprezintă un act juridic cu elemente de secretizare, deoarece nu conține date specifice ce țin de secretul comercial al societății, ci de procesul de circulație a datelor/actelor ce conțin secret comercial al SRL „Savtels”. Până la momentul obținerii acestor date, persoanele, care în virtutea legii sunt în drept de a avea acces la ele, trebuie să cunoască procedura de obținere a datelor sau actelor secretizate.

Mai mult ca atât, acest regulament nici nu a fost pus la dispoziția instanței de fond și apel și nu a fost supus aprecierii prin prisma art. 44 alin. (4) din Legea nr. 135/2007 și Directivei UE nr. 2016/943.

În consecință, recurenta a considerat că a fost limitată în drepturile sale de acces la actele societății, prevăzute de art. 43 și art. 44 alin. (1) din Legea nr. 135/2007.

Prin referința din 07 februarie 2023, intimata SRL „Savtels”, reprezentată de avocatul Igor Selchin, a considerat că decizia din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău este legală, recursul lui Liubovi Rusnac-Șubernetchi fiind declarativ, iar solicitările recurente contrare normelor de drept material aplicabile speței (f.d. 136-138).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 03 noiembrie 2022. Conform extrasului din poșta electronică cu adresa XXXXX, decizia motivată din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost comunicată electronic reprezentantului recurente, Liubovi Rusnac-Șubernetchi, avocatului Sergiu Cicati, la 18 noiembrie 2022 (f.d. 124).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție opinează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 20 decembrie 2022 (f.d. 128).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii

Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

Conform art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

În această consecvență, se deduce că recursul depus de către Liubovi Rusnac-Șubernetchi, reprezentată de avocatul Sergiu Cicati, împotriva deciziei din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău va fi examinat în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă în vigoare până la 01 septembrie 2023, conform procedurii și competențelor Curții Supreme de Justiție în vigoare după 01 septembrie 2023.

În conformitate cu art. 440 alin. (3) din Codul de procedură civilă, dacă este considerat admisibil, completul examinează recursul în fond.

Prin prisma art. 442 din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 432. Instanța invocă, din oficiu, neatragerea în proces a persoanelor ale căror drepturi sunt lezate prin hotărâre.

În recurs nu pot fi administrate noi dovezi, cu excepția celor care dovedesc cheltuielile de judecată. Aprecierea probelor dată de prima instanță și de instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului când se invocă temeinic art. 432 alin. (1) lit. e) sau când Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare, prevederile art. 372 alin. (1) se aplică în mod corespunzător.

Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor esențiale invocate în recurs.

În corespundere cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul considerat admisibil se examinează fără înștiințarea și audierea participanților la proces, cu excepția recursului în care se invocă întemeiat art. 432 alin. (1) lit. b) și e). Completul poate decide și în alte cazuri invitarea participanților în ședință pentru a se pronunța cu privire la recursul considerat admisibil.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a considerat inoportună invitarea participanților sau a reprezentanților acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs și în referință au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței efectuarea controlului judiciar al deciziei din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, iar data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Totodată, instanța de recurs a opinat că toate punctele de vedere, care puteau exista în această cauză pot fi cercetate și soluționate în mod adecvat pe baza înscrisurilor prezente la dosar. Cu atât mai mult că, în esență, recurentul și intimatul au avut posibilitatea să își prezinte poziția în scris și să răspundă la concluziile părții adverse. Cu titlu subsidiar, nici un

participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Auza Vilho Eskelinen și alții vs Finlanda*, 19 aprilie 2007, §§ 72-75; *Eriksson vs Suedia*, 12 aprilie 2012, §§ 66, 72; *Põnkä vs Estonia*, 08 noiembrie 2016, §§ 33-34, decizia nr. 95 din 19 decembrie 2016 a Curții Constituționale, §§ 26-27).

Verificând argumentele invocate în recurs, prin prisma materialelor din dosar, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a ajuns la concluzia că recursul declarat de către Liubovi Rusnac-Șubernetchi, reprezentată de avocatul Sergiu Cicati, urmează a fi admis, casată integral decizia din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și menținută hotărârea din 24 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Cercetând starea de fapt, în baza materialelor din dosar, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, reclamanta Liubovi Rusnac-Șubernetchi este asociat cu cota de participare de 12,5% din capitalul social al SRL „Savtels” (f.d. 13).

La 25 februarie 2021, reprezentantul lui Liubovi Rusnac-Șubernetchi, avocatul Sergiu Cicati, s-a adresat SRL „Savtels” cu cerere prin care a solicitat eliberarea copieii certificate a Regulamentului de uz intern cu privire la secretul comercial al SRL „Savtels”, invocând că Liubovi Rusnac-Șubernetchi are calitatea de asocial al societății, cu cota de participare de 12,5% (f.d. 14).

Prin răspunsul din 15 martie 2021, SRL „Savtels” a respins cererea depusă de reprezentantul lui Liubovi Rusnac-Șubernetchi, avocatul Sergiu Cicati, ca fiind depusă de o persoană neîmpuțernicită (f.d. 15).

La 16 aprilie 2021, Liubovi Rusnac-Șubernetchi a depus personal, prin intermediul oficiului poștal, cerere pe numele SRL „Savtels”, prin care a solicitat eliberarea copieii certificate a Regulamentului de uz intern cu privire la secretul comercial al SRL „Savtels” (f.d. 16).

Conform avizului de recepție a trimiterii poștale DS2051031036AS, cererea lui Liubovi Rusnac-Șubernetchi a fost recepționată de către SRL „Savtels” la 20 aprilie 2021 (f.d.16).

Prin răspunsul nr. 40 din 12 mai 2021, recepționat la 26 mai 2021, SRL „Savtels” i-a comunicat lui Liubovi Rusnac-Șubernetchi că furnizarea Regulamentului cu privire la asigurarea secretului comercial în cadrul firmei nu ține de obiectul litigiului.

Totodată, SRL „Savtels” a remarcat că, legislația în vigoare garantează asociaților dreptul la furnizarea unei copii a bilanțului anual, iar în privința altor documente ale societății, orice asociat este în drept să ia cunoștință de documentele societății și să obțină extrase din ele și/sau copii de pe ele, compensând cheltuielile legate de executarea extraselor și copiilor, precum și cheltuielile poștale de expediere a acestora.

Astfel, SRL „Savtels” i-a comunicat lui Liubovi Rusnac-Șubernetchi despre necesitatea de a compensa cheltuielile legate de executarea extraselor și copiilor,

precum și cheltuielile poștale de expediere a acestora, iar în vederea luării cunoștință cu Regulamentul cu privire la asigurarea secretului comercial în cadrul firmei SRL „Savtels”, este așteptată în orice zi de lucru, coordonând în prealabil vizita acesteia cu administrația societății.

De asemenea, prin răspunsul dat, SRL „Savtels” i-a explicat lui Liubovi Rusnac-Șubernetchi că, până a lua cunoștință cu Regulamentul dat, este necesar să semneze obligația de confidențialitate și nedivulgare a informației obținute (f.d. 32 recto-verso).

La 02 iunie 2021, Liubovi Rusnac-Șubernetchi s-a adresat către SRL „Savtels” cu cerere prin care a solicitat să-i fie comunicat numărul contului bancar și suma necesară spre plată pentru compensarea cheltuielilor legate de eliberarea copiei certificate a Regulamentului cu privire la asigurarea secretului comercial, precum și să-i fie comunicată declarația de confidențialitate de nedivulgare a informației obținute. Cererea nominalizată a fost recepționată de către SRL „Savtels” la 10 iunie 2021 (f.d. 40).

Prin răspunsul nr. 68 din 28 iunie 2021, SRL „Savtels” a expedit lui Liubovi Rusnac-Șubernetchi, la adresa indicată de aceasta, declarația de confidențialitate și nedivulgare a informației obținute de la SRL „Savtels” și a atenționat-o că declarația urmează a fi semnată personal, iar semnătura urmează a fi certificată conform legii.

Referitor la comunicarea contului bancar și a sumei necesare spre plată pentru compensarea cheltuielilor legate de eliberarea copiei certificate a Regulamentului cu privire la asigurarea secretului comercial, SRL „Savtels” a comunicat că, potrivit pct. 1.4 lit. a), alin. (7) și pct. 1.5 din Regulamentul cu privire la asigurarea secretului comercial, contul bancar cade sub incidența datelor atribuite la secret bancar, care la rândul său constituie informația atribuită la secretul comercial, care poate fi comunicat numai după prezentarea declarației de confidențialitate, semnate și certificate în modul corespunzător (f.d. 41).

Manifestându-și dezacordul cu acțiunile SRL „Savtels”, la 24 mai 2021, Liubovi Rusnac-Șubernetchi a depus cerere de chemare în judecată, prin care a solicitat constatarea încălcării de către SRL „Savtels” a dreptului său la accesul la informația solicitată prin cererea din 19 aprilie 2021, obligarea SRL „Savtels” să-i furnizeze copia certificată a Regulamentului cu privire la asigurarea secretului comercial al SRL „Savtels”, repararea prejudiciului moral estimat la 1 500 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 4-7).

Fiind investită cu judecarea acțiunii în prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, prin hotărârea din 24 februarie 2022, a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Liubovi Rusnac-Șubernetchi și a obligat SRL „Savtels” să furnizeze reclamantei Liubovi Rusnac-Șubernetchi copia certificată a Regulamentului cu privire la secretul comercial al SRL „Savtels”. Totodată, a încasat de la SRL „Savtels” în beneficiul reclamantei Liubovi Rusnac-Șubernetchi suma de 3 100 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată, compuse din taxa de stat în cuantum de 100 de lei și cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 3 000 de lei. În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată (f.d. 65, 72-79).

Judecând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 03 noiembrie 2022, a casat parțial hotărârea din 24 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în partea obligării SRL „Savtels” de a furniza lui Liubovi Rusnac-Șubernețchi copia actului solicitat și în partea compensării cheltuielilor de judecată, și a emis o hotărâre nouă, prin care:

S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Liubovi Rusnac-Șubernețchi împotriva SRL „Savtels” cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație, obligarea furnizării copiei actului solicitat, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a încasat din contul lui Liubovi Rusnac-Șubernețchi în beneficiul SRL „Savtels” suma de 75 de lei cu titlu de compensare a taxei de stat achitată în instanța de apel (f.d. 109, 110-120).

Efectuând controlul judiciar al deciziei din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și al hotărârii din 24 februarie 2022a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel a interpretat și aplicat în mod eronat normele de drept material pertinente speței, iar în consecință, neîntemeiat a casat hotărârea primei instanțe și a respins acțiunea depusă de Liubovi Rusnac-Șubernețchi.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție observă că, drept temei de casare a hotărârii primei instanțe, Curtea de Apel Chișinău a reținut că instanța de fond și-a fundamentat soluția în baza prevederilor art. 44 alin. (1) din Legea privind societățile cu răspundere limitată nr. 135 din 14 iunie 2007, dar nu a aplicat prevederile art. 44 alin. (4) din această Lege.

Având în vedere că între Liubovi Rusnac-Șubernețchi și SRL „Savtels” sunt raporturi civile de asociat și societate comercială, pretențiile din acțiune urmează a fi apreciate prin prisma legii speciale, care stabilește drepturile și obligațiilor părților, și anume Legea privind societățile cu răspundere limitată nr. 135 din 14 iunie 2007.

Conform art. 10 alin. (4) din Legea nr. 135/2007, în condițiile legii, orice asociat este în drept să ia cunoștință de documentele enumerate la alin. (1) și să obțină extrase din ele și/sau copii de pe ele, compensând cheltuielile legate de executarea extraselor și copiilor, precum și cheltuielile poștale de expediere a acestora.

Articolul 10 din Legea nr. 135/2007 prevede la alin. (1) lit. i) și j) că societatea este obligată să păstreze *inter alia* documentele interne ale societății și alte documente prevăzute de legislație, de actul de constituire al societății, de documentele societății, de adunările generale ale asociaților și de administrator.

La fel, art. 254 alin. (1) lit. b) din Codul civil garantează dreptul asociatului societății comerciale să cunoască informația despre activitatea societății și să ia cunoștință de cărțile contabile și de altă documentație în modul prevăzut de lege și de actul de constituire.

Potrivit art. 44 alin. (1) din Legea nr. 135/2007, administratorul este obligat să prezinte neîntârziat, la cererea oricărui asociat, informații privind activitatea societății și să îi pună la dispoziție registrele contabile și alte documente ale societății.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, normele legale precitate garantează dreptul reclamantei Liubovi Rusnac-Șubernetchi, în calitate sa de asociat al SRL „Savtels”, de a fi informată despre activitatea societății și de a primi neîntârziat de la administratorul societății comerciale informația solicitată ce ține de activitatea societății și să obțină extrase și/sau copii de pe documentele societății, compensând în cazurile prevăzute de lege cheltuielile legate de executarea extraselor și copiilor, precum și cheltuielile poștale de expediere a acestora.

Din materialele cauzei rezultă că, la numeroasele adresări în formă scrisă ale asociatei societății comerciale SRL „Savtels”, Liubovi Rusnac-Șubernetchi și reprezentantului acesteia, avocatul Sergiu Cicati, cu solicitarea de furnizare a Regulamentului privind secretul comercial al SRL „Savtels”, societatea comercială, deși nu a manifestat un refuz în solicitarea asociatei, totuși a impus condiții cu privire la necesitatea compensării cheltuielilor legate de executarea extraselor, copiilor și cheltuielilor poștale de expediere a acestora, precum și semnarea unei declarații de confidențialitate și nedivulgare a informației obținute.

Instanța de recurs reține prevederile art. 44 alin. (4) din Legea nr. 135/2007, care stipulează că prin actul de constituire sau regulamentele societății se poate reglementa modul și volumul dezvăluirii informației către asociați, ținând cont de nevoia de transparență a activității față de asociat, precum și de nevoia de a proteja informația confidențială, secretul comercial, datele cu caracter personal și alte interese legitime.

Însă, la caz, SRL „Savtels” nu a demonstrat că dispune de un regulament de uz intern prin care ar fi reglementat modul și volumul dezvăluirii informației către asociați, conform art. 44 alin. (4) din Legea nr. 135/2007, ținând cont de nevoia de a proteja informația confidențială și secretul comercial.

Astfel, societatea comercială nu a demonstrat că avea un temei legal de a impune asociatei Liubovi Rusnac-Șubernetchi condiționalitatea de a semna declarația de confidențialitate și nedivulgare a informației solicitate și de care va dispune.

În acest sens, art. 45 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 135/2007 prevede expres că, asociatul este obligat să nu divulge informația confidențială a societății.

Articolul 46 alin. (2) din Legea nr. 135/2007 statuează că, asociatul răspunde față de societate pentru prejudiciile cauzate acesteia prin întârzierea vărsării aportului, precum și prin neexecutarea obligațiilor stabilite prin actul de constituire și prezenta lege.

Astfel, Liubovi Rusnac-Șubernetchi, în calitate sa de asociat al SRL „Savtels”, are obligația legală de a nu divulga informația confidențială a societății și poartă răspundere pentru neexecutarea acestei obligații. În cazul în care societatea comercială considera necesară impunerea unor condiții la eliberarea informațiilor ce țin de activitatea sa, întru protejarea informației confidențiale și secretul comercial, SRL „Savtels” urma să reglementeze modul și volumul dezvăluirii informației către asociați, conform art. 44 alin. (4) din Legea nr. 135/2007.

Mai mult ca atât, Directiva (UE) 2016/943 privind protecția know-how-ului și a informațiilor de afaceri nedivulgate (secrete comerciale) împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale stabilește normele Uniunii Europene, care armonizează legislațiile naționale în materie de protecție împotriva dobândirii, utilizării și divulgării de secrete comerciale. Aceasta este menită să aibă un efect disuasiv în ceea ce privește dobândirea, utilizarea și divulgarea ilegală a secretelor comerciale, fără a submina drepturile și libertățile fundamentale.

Normele citate supra stipulează, în afara oricărui dubiu, că utilizarea sau divulgarea unui secret comercial fără consimțământul deținătorului secretului comercial este considerată ilegală dacă este săvârșită de către o persoană care încalcă un acord de confidențialitate sau orice altă obligație de a nu divulga secretul comercial.

Un aspect de o importanță capitală îl reprezintă normele cu titlu de excepție a Directivei, care statuează că deținătorul secretului comercial nu poate invoca un mijloc juridic de apărare a secretului comercial în cazul în care presupusa dobândire, utilizare sau divulgare a secretului comercial a avut loc în oricare dintre următoarele cazuri:

- pentru exercitarea dreptului la libertatea de exprimare și de informare, astfel cum este prevăzut de legislație și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, inclusiv pentru respectarea libertății și pluralismului mijloacelor de informare în masă;

- pentru dezvăluirea unei abateri, a unei fapte reprobabile sau a unei activități ilegale, cu condiția ca făptuitorul să fi acționat în scopul protejării interesului public general;

- divulgarea de către salariați reprezentanților acestora ca parte a exercitării legitime de către reprezentanții respectivi a funcțiilor lor în conformitate cu legislația, cu condiția ca divulgarea să fi fost necesară pentru această exercitare legitimă;

- în scopul protejării unui interes legitim recunoscut de lege.

Prin urmare, Liubovi Rusnac-Șubernețchi, în calitatea sa de asociat, este îndreptățită de a-i fi furnizat actul ce conține informația cu privire la secretul comercial, or, acesta derivă din dreptul la libertatea de informare și are scopul de a-i fi protejat un interes legitim, recunoscut de Legea nr. 135/2007.

Instanța de recurs decelează că, prin prisma art. 43 lit. a), c), d) și g) din Legea nr. 135/2007, asociatul beneficiază de drepturile stabilite de lege și de actul de constituire, inclusiv dreptul de a participa la conducerea societății în conformitate cu prevederile legii și ale actului de constituire, de a fi informat despre activitatea societății, de a exercita controlul asupra modului de gestionare a societății și de a participa la repartizarea profitului net.

Așadar, dreptul lui Liubovi Rusnac-Șubernețchi de a-i fi furnizat Regulamentul cu privire la secretul comercial al SRL „Savtels” derivă și din dreptul acesteia, în calitate de asociat a acestei societăți comerciale, de a participa la conducerea societății, de a exercita controlul asupra modului de gestionare a

societății și pentru exercitarea tuturor drepturilor și obligațiilor față de societatea comercială, care sunt prevăzute de lege și actul de constituire.

Instanța de recurs atestă că, deși, reclamanta Liubovi Rusnac-Șubernetchi a fost de acord cu condiționalitățile impuse de SRL „Savtels”, societatea comercială a refuzat să-i prezinte declarația de confidențialitate care urma aceasta să o semneze, să-i comunice suma care urma să o achite pentru compensarea cheltuielilor legate de executarea copiei de pe Regulamentul solicitat și a cheltuielilor poștale de expediere a acestuia, precum și a refuzată să-i pună la dispoziție numărul contului în care urma a fi achitată această compensație, fapt ce contravine prevederilor art. 44 alin. (1) din Legea nr. 135/2007.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că prima instanță corect a ajuns la concluzia că pretenția reclamantei Liubovi Rusnac-Șubernetchi cu privire la obligarea SRL „Savtels” să-i furnizeze copia certificată a Regulamentului cu privire la secretul comercial al SRL ”Savtels” este întemeiată și urmează a fi admisă.

Generalizând ipotezele descrise surpa, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție urmează să admită recursul declarat de Liubovi Rusnac-Șubernetchi, reprezentată de avocatul Sergiu Cicati, să caseze integral decizia din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și să mențină hotărârea din 24 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) și art. 445 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Liubovi Rusnac-Șubernetchi, reprezentată de avocatul Sergiu Cicati.

Se casează integral decizia din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 24 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Liubovi Rusnac-Șubernetchi împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Savtels” cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație, obligarea furnizării copiei actului solicitat, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Stela Procopciuc

Judecătorii

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni